

Ekspres do kawy ENA Mikro 9

Instrukcja obsługi

Strauss Cafe Poland Sp. z o. o.
Swadzim, ul. Poznańska 50, 62-080 Tarnowo Podgórne
tel. (061) 81 66 850, fax. (061) 81 66 801
www.strauss-group.pl, www.strauss-cafeservice.pl

Strauss Cafe Poland Sp. z o. o.
Swadzim, ul. Poznańska 50, 62-080 Tarnowo Podgórne
tel. (061) 81 66 850, fax. (061) 81 66 801
www.strauss-group.pl, www.strauss-cafeservice.pl

Elementy sterujące.....	4
Ważne informacje.....	6
Właściwe użytkowanie.....	6
Dla własnego bezpieczeństwa.....	6
1. Przygotowanie urządzenia do pracy i pierwsze użycie.....	7
Strona internetowa firmy JURA.....	7
Trójkolorowy wyświetlacz tekstowy.....	7
Przegotowanie ekspresu do pracy.....	7
Napełnianie pojemnika na wodę.....	7
Napełnianie pojemnika na ziarn.....	8
Pierwsze użycie.....	8
Wkładanie i aktywowanie filtra.....	8
Określanie i ustawianie twardości wody.....	9
Określanie twardości wody.....	9
Dostosowywanie twardości wody.....	9
Regulacja grubości mielenia kawy.....	9
2. Przygotowywanie kawy.....	10
Porcje kawy.....	10
Przegotowywanie dwóch specjalów kawowych za dotknięciem jednego przycisku.....	10
Opcja Aroma Boost.....	10
Latte macchiato i cappuccino.....	11
Wprowadzanie ustawień domyślnych dotyczących ilości wody w zależności od wielkości filiżanki.....	11
Kawa mielona.....	11
3. Codzienna eksploatacja.....	12
Włączanie ekspresu.....	12
Codzienna konserwacja.....	12
Wyłączanie ekspresu.....	12
4. Wprowadzanie ustawień domyślnych w trybie programowania.....	13
Produkty.....	13
Tryb oszczędzania energii.....	14
Automatyczne wyłączenie ekspresu.....	14
Płukanie.....	14
Jednostka objętości wody.....	15
Język.....	15
5. Konserwacja.....	16
Płukanie ekspresu.....	16
Płukanie systemu przygotowywania mleka.....	16
Czyszczenie systemu przygotowywania mleka.....	16
Demontaż i płukanie podwójnego dozownika.....	16
Wymiana filtra.....	18
Czyszczenie ekspresu.....	18
Odkamienianie ekspresu.....	19
Odkamienianie pojemnika na wodę.....	20
Czyszczenie pojemnika na ziarn.....	20
6. Komunikaty na wyświetlaczu.....	21
7. Usunanie prostych problemów.....	22
8. Transport i utylizacja w sposób nieszkodliwy dla środowiska.....	23
Utylizacja.....	23

9. Dane techniczne.....	23
10. Indeks.....	24
11. Dane kontaktowe firmy JURA / informacje prawne.....	25
Dyrektwy.....	25
Zmiany techniczne.....	25
Informacje zwrotne.....	25
Prawa autorskie.....	25
12. Autoryzowane serwisy Jura w Polsce.....	26

Objaśnienie symboli

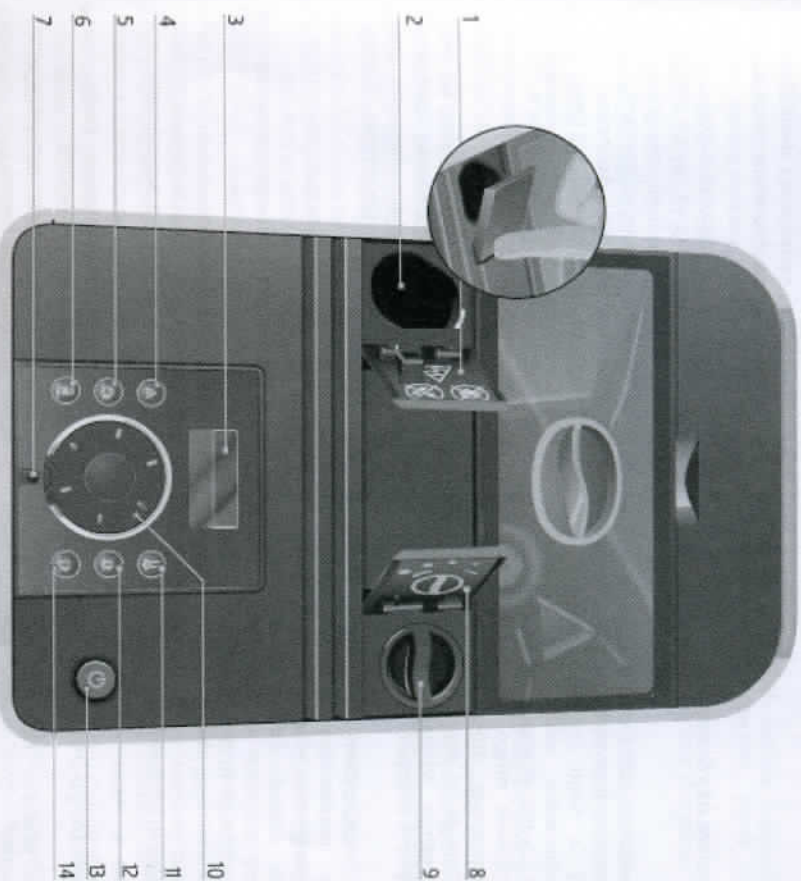
Ostrzeżenia		Zawsze należy zwracać uwagę na wszelkie informacje oznaczone wyrazami UWAGA lub OSTRZEŻENIE oraz symbolami ostrzegawczym.
OSTRZEŻENIE		Słowo ostrzegawcze OSTRZEŻENIE wskazuje na potencjalne ryzyko odniesienia poważnych obrażeń ciała.
UWAGA		Słowo UWAGA – na potencjalne ryzyko odniesienia niewielkich obrażeń.
UWAGA		Słowo ostrzegawcze UWAGA wskazuje na potencjalne ryzyko uszkodzenia ekspresu.
Stosowane symbole		
		Signalizacja konieczności podjęcia określonego działania. Symbol ten oznacza, że zachęca się Państwa do wykonania jakiejś czynności.
		Informacje i wskazówki, które w jeszcze większym stopniu ułatwiają użytkowanie ekspresu ENA.
		Odniesienia do strony internetowej firmy JURA, na której można znaleźć dodatkowe ciekawe informacje: www.jura.com
GOTOWY		Komunikat na wyświetlaczu

ELEMENTY STERUJĄCE

1. Zbiornik wody
2. Kabel zasilający (z tyłu ekspresu)
3. Rurka do mleka
4. Zbiornik fusów
5. Tacka ociekowa
6. Pojemnik na ziarna z pokrywą zabezpieczającą, przed zwietrzyeniem kawy
7. Dozownik gorącej wody
8. Podwójny dozownik o regulowanej wysokości
9. Tacka na filizanki

ELEMENTY STERUJĄCE

1. Pokrywa pojemnika na kawę mieloną
2. Pojemnik na kawę mieloną
3. Ekran
4. Przycisk konserwacji
5. Przycisk cappuccino
6. Przycisk latte macchiato
7. Wskaźnik statusu pokręta obrotowego
8. Pokrywa pokręta regulacji grubości mielenia
9. Pokręto regulacji grubości mielenia
10. Przełącznik obrotowy
11. Przycisk gorącej wody
12. Przycisk espresso
13. Przycisk WŁ/WYŁ
14. Przycisk kawy

WAŻNE INFORMACJE

Właściwe użytkowanie

Ten ekspres został zaprojektowany i jest przeznaczony do prywatnego użytku domowego. Należy z niego korzystać tylko w celu przygotowania kawy oraz podgrzewania mleka i wody. Wykorzystywanie ekspresu do jakiegokolwiek innego celu będzie uznawane za niewłaściwe. JURA Elektroapparate AG nie przyjmuje na siebie odpowiedzialności za konsekwencje wynikające z niewłaściwego użytkowania ekspresu.

Przed rozpoczęciem użytkowania ekspresu należy uważnie i w pełni zapoznać się z niniejszą instrukcją i stosować się do zawartych w niej zaleceń. Gwarancja nie obejmuje naprawy uszkodzeń lub wad spowodowanych niezastosowaniem się do instrukcji obsługi. Niniejszą instrukcję obsługi należy przechowywać w pobliżu ekspresu i w razie potrzeby przekazać ją kolejnemu użytkownikowi.

Dla własnego bezpieczeństwa

Należy dokładnie zapoznać się z ważnymi zaleceniami dotyczącymi bezpieczeństwa przedstawionymi poniżej i ich przestrzegać.

Aby uniknąć potencjalnie śmiertelnego porażenia elektrycznego:

- Nigdy nie należy używać uszkodzonego ekspresu lub ekspresu, którego kabel zasilający jest uszkodzony.
- W przypadku jakichkolwiek oznak uszkodzenia, np. jeżeli pojawi się zapach spaleniowy, należy natychmiast odłączyć ekspres od zasilania sieciowego i skontaktować się z punktem serwisowym firmy JURA.
- W przypadku uszkodzenia kabla zasilającego naprawę dokonuje bezpośrednio firma JURA lub autoryzowany przez nią punkt serwisowy.
- Należy dopilnować, aby ani ekspres, ani kabel zasilający nie znajdowały się w pobliżu gorących powierzchni.
- Należy uważać, aby kabel zasilający nie zaczeplił ani nie ocierał się o ostre

krzewide.

- Nigdy nie należy samodzielnie otwierać ani naprawiać ekspresu. Nie należy dokonywać żadnych modyfikacji, które nie zostały opisane w niniejszej instrukcji obsługi ekspresu do kawy. Ekspres zawiera części pod napięciem. Otwarcie ekspresu grozi potencjalnie śmiertelnymi obrażeniami ciała. Naprawy mogą być wykonywane jedynie przez autoryzowane przez firmę JURA punkty serwisowe, z zastosowaniem oryginalnych części zamiennych i akcesoriów.

Użytkowanie uszkodzonego ekspresu nie jest bezpieczne i może spowodować obrażenia ciała lub pożar. Aby uniknąć uszkodzenia oraz związanego z nim niebezpieczeństwa obrażeń lub pożaru:

- Nie należy dopuszczać do tego, aby kabel zasilający zwisał luźno ze stołu lub blatu, gdyż można się o niego potknąć lub spowodować jego uszkodzenie.
- Nie należy wystawiać ekspresu na działanie czynników atmosferycznych takich jak deszcz, mroz lub bezpośrednie nasłonecznienie.
- Nie należy umieszczać ekspresu, kabla zasilającego ani złączy w wodzie.
- Nie należy myć ekspresu ani żadnych jego części w zmywarce do naczyń.
- Przed rozpoczęciem czyszczenia należy wyłączyć ekspres ENA za pomocą przycisku WI./Wyl. Ekspres należy zawsze przecierać wilgotną, a nie moką ściereczką; należy także unikać długotrwałego opryskiwania wodą.
- Ekspres można podłączać tylko do źródła zasilania zgodnego z informacjami podanymi na tabliczce znamionowej. Tabliczka znamionowa znajduje się na spodzie ekspresu. Dodatkowe dane techniczne można znaleźć w niniejszej instrukcji obsługi (zob. rozdział 9 „Dane techniczne”).
- Należy używać wyłącznie oryginalnych produktów czyszczących firmy JURA. Stosowanie produktów, które nie są wyraźnie zalecane przez firmę JURA, może spowodować uszkodzenie ekspresu.
- Nie wolno używać karmelizowanego ziaren kawy ani ziaren, do których dodano inne składniki.

- Zbiornik wody należy napełniać tylko czystą, zimną wodą.

- Nie wolno nalewać wody do pojemnika na ziarna.

- Jeżeli ekspres nie będzie używany przez dłuższy okres, należy go wyłączyć za pomocą przycisku WI./Wyl. oraz wyjąć wtyczkę z gniazda sieci zasilającej.

Osoby, w tym dzieci:

- których stan fizyczny, czuciowy lub umysłowy nie pozwala na bezpieczne używanie ekspresu lub
- które nie mają doświadczenia lub wiedzy na temat bezpiecznego użytkowania ekspresu, muszą być nadzorowane przez odpowiedzialną osobę podczas używania ekspresu lub muszą zostać poinstruowane o sposobie jego odpowiedniego używania.

Bezpieczeństwo przy obchodzeniu się z filtrami CLARIS Blue:

- Filtry należy przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci.
- Filtry należy przechowywać w suchym miejscu w zamkniętym opakowaniu.
- Nie należy wystawiać filtrów na działanie czynników takich jak wysoka temperatura lub bezpośrednie nasłonecznienie.
- Nie wolno używać uszkodzonych filtrów.
- Nie należy otwierać filtrów.

PRZYGOTOWANIE URZĄDZENIA DO PRACY I PIERWSZE UŻYCIE

Niniejszy rozdział zawiera informacje potrzebne do bezproblemowego korzystania z ekspresu do kawy ENA. Dzięki nim krok po kroku przygotują Państwo ekspres do przyrządzenia swojej pierwszej doskonałej filiżanki kawy.

Strona internetowa firmy JURA

Zapraszamy do odwiedzenia naszej strony internetowej.

Na stronie firmy JURA (www.jura.com) znajdą Państwo ciekawe i aktualne informacje na temat ekspresu do kawy ENA oraz każdego zagadnienia dotyczącego kawy.

Trójkolorowy ekran tekstowy

Ekspres do kawy ENA posiada trójkolorowy ekran tekstowy. Poszczególne kolory mają następujące znaczenie:

- zielony: ekspres do kawy ENA jest gotowy do użycia;
- czerwony: ekspres do kawy ENA sygnalizuje konieczność podjęcia określonego działania;
- żółty: tryb programowania.

Przygotowanie ekspresu do pracy

Podczas przygotowywania ekspresu do pracy należy przestrzegać następujących zasad:

- Ustawić ekspres na poziomej i odpornej na wodę powierzchni.
- Ustawić ekspres w miejscu pozwalającym uniknąć ewentualnego przegrzania urządzenia. Należy dopilnować, aby otwory wentylacyjne nie były zasłonięte.

Napełnianie pojemnika na ziarna

UWAGA

Ziarna kawy, do których w procesie obróbki dodano inne składniki (np. cukier), a także kawa uprzednio zmielona lub rozpuszczalna, uszkodzą młynek.

- ▶ Do pojemnika na ziarna należy wsypywać wyłącznie ziarna kawy, które nie zostały poddane żadnej obróbce.
- ▶ Z pojemnika na ziarna zdjąć pokrywę zabezpieczającą przed zwiertzeniem kawy.
- ▶ Wycisnąć pojemnik, usuwając wszelkie zanieczyszczenia i substancje obce.
- ▶ Wsypać ziarna kawy do pojemnika na ziarna.
- ▶ Zamknąć pokrywę pojemnika.

Pierwsze użycie

Podczas pierwszego użycia ekspresu istnieje możliwość wybrania, czy ekspres ENA ma działać z użyciem filtra CLARIS Blue, czy bez niego. Jeżeli twardość wody wynosi 10°dH lub więcej, zaleca się stosowanie filtra. Jeżeli twardość wykorzystywanej wody nie jest znana, należy ją najpierw określić (zob. rozdział 1 „Przygotowanie urządzenia do pracy i pierwsze użycie – Określanie twardości wody”).

- i Przycisk Wl./Wyl. pełni także funkcję wyłącznika zasilania. Wyłączony ekspres nie pobiera energii jak w trybie czuwania.

⚠ OSTRZEŻENIE

- Używanie ekspresu z uszkodzonym kablem zasilającym stwarza niebezpieczeństwo porażenia prądem.
- Nigdy nie należy używać uszkodzonego ekspresu lub ekspresu, którego kabel zasilający jest uszkodzony.

Warunek wstępny: pojemnik na ziarnka zawiera ziarna kawy.

- ▶ Włożyć wtyczkę do gniazda sieci zasilającej.
- ▶ Włączyć ekspres przyciskiem Wl./Wyl. **SPRACHE DEUTSCH**
- ▶ Przekręcać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia nazwy pożądanego języka, np. **JEZYK POLSKI**

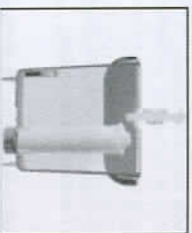

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie języka.
- ▶ OK – język został zmieniony.
- ▶ **FILTR ✓ / TAK ✓**

- i Teraz należy zdecydować, czy ekspres ENA ma działać z filtrem CLARIS Blue, czy bez niego.

Pierwsze użycie z aktywowaniem filtra

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy. Wyjąć zbiornik wody. Odkręcić pojemnik na filtr. Delikatnie naciskając, umieścić filtr w zbiorniku wody.

- ▶ Zamknąć pojemnik na filtr. Jeśli słychać kliknięcie, to znaczy, że jest on dobrze umocowany.

- i Po dwóch miesiącach filtr przestaje działać. Na specjalnej tabliczce znajdującej się na pojemniku na filtr w zbiorniku wody należy wpisać odpowiednią datę.

- ▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie.
- ▶ Pod dozownikiem gorącej wody i podwójnym dozownikiem postawić naczynie o odpowiedniej pojemności (co najmniej 500 ml).

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy. **PLUKANIE FILTRA** – z dozownika gorącej wody wypływa woda.

- i W dowolnej chwili można przerwać proces płukania filtra, naciskając dowolny przycisk. Wcisnąć przycisk konserwacji, aby kontynuować proces płukania filtra.

- i Woda może być nieznacznie zabarwiona. Nie jest to szkodliwe dla zdrowia ani nie wpływa na smak.

Proces płukania filtra kończy się automatycznie. **NAPELNIENIE SYSTEMU** – z podwójnego dozownika wypływa woda.

GRZANIE, NACISNIJ PŁUKANIE

- ▶ Odrożnić naczynie i umieścić je pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **PLUKANIE** – system rozpoczyna proces płukania. Proces kończy się automatycznie.
- ▶ **GOTOWY**

Pierwsze użycie bez aktywowania filtra

- ▶ Przekręcać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **FILTR – / NIE –**.
- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy.
- ▶ OK
- ▶ 16°dH
- ▶ W celu zmiany ustawienia twardości wody, np. na 25°dH, przekręcać przełącznik obrotowy.
- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy.
- ▶ OK
- ▶ **UZUPELNIJ ZB. WODY**
- ▶ Wyjąć zbiornik wody.

- ▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie. **NACISNIJ PŁUKANIE**

- ▶ Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji. **NAPELNIENIE SYSTEMU** – system napienia się wodą.

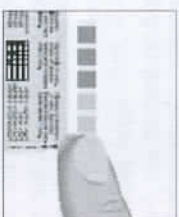
GRZANIE, NACISNIJ PŁUKANIE

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji. **PLUKANIE** – system rozpoczyna proces płukania. Proces kończy się automatycznie. **GOTOWY**

Określanie twardości wody

Do określenia twardości wody można wykorzystać paski testowe Aquadur® dostarczane w zestawie.

- ▶ Umieścić pasek testowy na krótką chwilę (jedną sekundę) pod bieżącą wodą z kranu.
- ▶ Strząsnąć wodę.
- ▶ Odczekać około minuty.
- ▶ Po upływie tego czasu można będzie odczytać stopień twardości wody, kierując się stopniem odbarwienia paska testowego Aquadur® oraz opisem na opakowaniu.

Można teraz ustawić twardość wody.

Regulacja grubości mielenia kawy

Grubość mielenia można stale dostosowywać do rodzaju kawy.

UWAGA

Regulowanie grubości mielenia kawy, gdy młynek nie pracuje, może spowodować uszkodzenie pokręta regulacji grubości mielenia.

- ▶ Grubość mielenia należy regulować tylko podczas pracy młynka.
- ▶ Ustawiona grubość mielenia jest prawidłowa, jeżeli kawa wypływa z podwójnego dozownika równym strumieniem, a ponadto tworzy się gęsta pianka crema.

Przykład: sposób zmiany grubości mielenia w trakcie przygotowywania espresso.

- ▶ Umieścić filiżankę pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Otworzyć pokrętkę regulacji grubości mielenia.

▶ Wcisnąć przycisk espresso, aby rozpocząć przygotowywanie kawy.

▶ Podczas pracy młynka ustawić pokrętko regulacji grubości mielenia w pożądaną pozycję.

Ustawiona wcześniej ilość wody spływa do filizanki. Proces przygotowywania kończy się automatycznie.

GOTOWY

Napełnianie zbiornika wody

Codzienna konserwacja ekspresu i jego czyszczenie po przygotowaniu mleka, kawy i wody gwarantują, że każdy razem uzyskanie doskonałej kawy. W związku z tym należy codziennie wymieniać wodę.

UWAGA

Mleko, gazowana woda mineralna lub inne płyny mogą uszkodzić zbiornik wody lub ekspres.

▶ Zbiornik wody należy napełniać tylko czystą, zimną wodą.

▶ Wyjąć zbiornik wody i dokładnie wypłukać zimną wodą.

▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie.

PRZYGOTOWYWANIE KAWY

▶ Proces przygotowywania kawy, kawy z mlekiem lub gorącej wody można przetrwać w dowolnym momencie. Wystarczy wcisnąć dowolny przycisk.

▶ Przed rozpoczęciem mielenia oraz w jego trakcie możliwe jest wybranie mocy dla espresso kawy cappuccino i latte macchiato . **NORMALNA, MOCNA.**

▶ W trakcie przygotowywania możliwa jest zmiana zaprogramowanych wartości (np. ilości mlecznej pianki lub wody) – w tym celu należy przekręcić przełącznik obrotowy .

▶ Aktualny stan przygotowywania można śledzić na pasku postępu.

Kawa smakuje najlepiej, gdy jest gorąca. Zimna porcelanowa filizanka ochładza napój i jednocześnie pogarsza jego smak. Dlatego też zalecamy wcześniejsze podgrzanie filizanek. Pełny aromat kawy może się rozwinąć wyłącznie we wcześniej podgrzanych filizankach. U autoryzowanego przedstawiciela można zakupić podgrzewacz filizanek firmy JURA.

W trybie programowania można wprowadzić ustawienia domyślne dla wszystkich produktów (zob. rozdział 4 „Wprowadzanie ustawień domyślnych w trybie programowania – Produkty”).

Espresso, kawa

Procedura przygotowywania espresso i kawy zawsze jest realizowana w przedstawiony poniżej sposób.

Przykład: sposób przygotowania jednej filizanki kawy:

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

▶ Umieścić filizankę pod podwójnym dozownikiem.

▶ Wcisnąć przycisk kawy, aby rozpocząć przygotowywanie kawy. KAWA – ustawiona wcześniej ilość wody spływa do filizanki. Proces przygotowywania kończy się automatycznie.

GOTOWY

Latte macchiato i cappuccino

Ekspres ENA może przygotować latte macchiato lub cappuccino za dotknięciem jednego przycisku. Nie ma konieczności przesuwania szklanki lub filizanki.

Procedura przygotowywania latte macchiato i cappuccino zawsze jest realizowana w przedstawiony poniżej sposób.

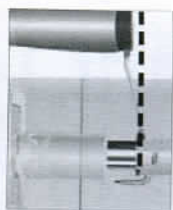
Przykład: sposób przygotowania jednej szklanki latte macchiato.
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

▶ Umieścić szklankę pod podwójnym dozownikiem.

▶ Zdjąć osłonę z dozownika.

▶ Połączyć rurkę do mleka z podwójnym dozownikiem.

▶ Umieścić drugi koniec rurki do mleka w naczyniu z mlekiem (rysunek: opcjonalny pojemnik próżniowy ze stalą nierdzewnej firmy JURA o pojemności 0,4 litra).

▶ Mleko w naczyniu nie może znajdować się wyżej niż złącze rurki do mleka na podwójnym dozowniku.

▶ Wcisnąć przycisk latte macchiato.

LATTE MAC – mleczna pianka jest przygotowywana. Proces przygotowywania kończy się automatycznie w momencie, gdy osiągnięta zostanie wcześniej ustawiona ilość mleka.

PRZERWA

▶ Po tym następuje krótka przerwa, w czasie której gorące mleko oddziela się od mlecznej pianki. Pozwala to na uformowanie warstw typowych dla latte macchiato. Długość tej przerwy można ustawić w trybie programowania (zob. rozdział 4 „Wprowadzanie ustawień domyślnych w trybie programowania – Produkty”). **LATTE MAC** – rozpoczyna się proces przygotowywania kawy. Ustawiona wcześniej ilość wody spływa do szklanki. Proces przygotowywania kończy się automatycznie.

GOTOWY

Wprowadzanie ustawień domyślnych dotyczących ilości wody w zależności od wielkości filizanki

W prosty sposób można wprowadzić domyślne ustawienia ilości wody w zależności od wielkości filizanki dla wszystkich rodzajów kawy i porcji gorącej wody. Ilość wody ustawia się tylko raz zgodnie z poniższym przykładem. Ustawiona ilość będzie dozowana za każdym razem, gdy w przyszłości będą Państwo przygotowywali określony napój.

Przykład: sposób wprowadzania ustawień domyślnych dotyczących ilości wody na jedną kawę w zależności od wielkości filizanki:
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**. Mleko jest podłączone do podwójnego dozownika.

▶ Umieścić filizankę pod podwójnym dozownikiem.

▶ Wcisnąć i przytrzymać przycisk cappuccino.

▶ CAPPUCCINO

▶ Przytrzymywać przycisk cappuccino do momentu wyświetlenia komunikatu **WYSTARCZY MLEKA?**

▶ Zwolnić przycisk cappuccino.

Przygotowywana jest mleczna pianka.

▶ Gdy tylko w filizance będzie wystarczająca ilość mlecznej pianki, należy wcisnąć dowolny przycisk.

OK

WYSTARCZY KAWY? – kawa spływa do filizanki.

▶ Gdy tylko w filizance będzie wystarczająca ilość kawy, należy wcisnąć dowolny przycisk.

OK, CAPPUCCINO – wybrane wartości dla jednej filizanki cappuccino zostały zapisane.

▶ Powtarzając powyższą procedurę, można w dowolnej chwili zmienić powyższe ustawienia.

Kawa mielona

Dzięki pojemnikowi na kawę mieloną można wybrać drugą mieszankę kawy, np. kawę bezkofeinową.

▶ Nigdy nie należy wsypanywać więcej niż jednej miarki kawy mielonej.

▶ Należy wykorzystywać kawę mieloną, która nie jest zmielona zbyt drobno. Zbyt drobno zmielona kawa może spowodować zablokowanie systemu – kawa będzie jedynie sączyła się z dozownika.

▶ Jeżeli w pojemniku znajduje się zbyt mało kawy mielonej, na ekranie pojawia się komunikat **ZA MALO KAWY MIEL.**, a ekspres ENA przerywa pracę.

▶ Żądaną kawę należy przygotować w ciągu ok. minuty od wspania kawy mielonej.

▶ W przeciwnym razie ekspres ENA przerywa pracę i powróci do trybu gotowości do ponownego użycia.

Przygotowywanie kawy, espresso, cappuccino i latte machiato z wykorzystaniem kawy mielonej przebiega w sposób opisany poniżej.

Przykład: sposób przygotowania filiżanki kawy z wykorzystaniem kawy mielonej.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

- ▶ Umieścić filiżankę pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Podnieść pokrywę pojemnika na kawę mieloną.
- ▶ **NASYP KAWĘ MIEL.**
- ▶ Umieścić lejek w pojemniku na kawę mieloną.

- ▶ Do pojemnika na kawę mieloną wsypać jedną płaską miarkę kawy mielonej.
- ▶ Opuścić pokrywę pojemnika na kawę mieloną.

▶ Wcisnąć przycisk kawy, aby rozpocząć przygotowywanie kawy. **KAWA** – ustawiona wcześniej ilość wody spływa do filiżanki. Proces przygotowywania kończy się automatycznie.

GOTOWY

Gorąca woda

⚠ UWAGA

W związku z ryzykiem gorącej wody istnieje niebezpieczeństwo poparzenia.

- ▶ Należy unikać bezpośredniego kontaktu ze skórą.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

- ▶ Umieścić filiżankę pod dozownikiem kawy.
- ▶ Wcisnąć przycisk gorącej wody.
- ▶ **WODA** – ustawiona wcześniej ilość wody spływa do filiżanki.
- ▶ Proces przygotowywania kończy się automatycznie.

GOTOWY

CODZIENNA EKSPLOATACJA

Włączanie ekspresu

Codzienna konserwacja ekspresu i jego czyszczenie po przygotowaniu mleka, kawy i wody gwarantują za każdym razem uzyskanie doskonałej kawy. W związku z tym należy codziennie wymieniać wodę.

- ▶ Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Wcisnąć przycisk W1./Wyl.
- ▶ **GRZANIE** – system rozpoczyna proces płukania. Proces kończy się automatycznie.

GOTOWY

Codzienna konserwacja

W celu zapewnienia wieloletniego, niezawodnego działania ekspresu ENA oraz zagwarantowania optymalnej jakości kawy urządzenie wymaga codziennej konserwacji.

- ▶ Wyjąć taczkę ociekową.
- ▶ Należy opróżnić zbiornik fusów oraz taczkę ociekową i opłukać je w ciepłej wodzie.
- ▶ Zainstalować z powrotem zbiornik fusów oraz taczkę ociekową.
- ▶ Opłukać zbiornik wody czystą wodą.
- ▶ Rozmontować i przepłukać podwójny dozownik (zob. rozdział 5 „Konserwacja – Demontaż i płukanie podwójnego dozownika”).
- ▶ Przetrzeć obudowę ekspresu czystą, miękką i wilgotną ściereczką (np. ściereczką z mikrofibry).

i W celu zachowania czystości zalecamy regularną wymianę rurki do mleka (mniej więcej co 6 miesięcy). Rurki na wymianę są dostępne u autoryzowanych przedstawicieli.

Wyłączanie ekspresu

Jeżeli przygotowywano napój kawowy, po wyłączeniu ekspresu automatycznie uruchamiane jest płukanie urządzenia. Proces płukania przystawki do cappuccino jest inicjowany również po przygotowaniu cappuccino lub latte machiato.

- ▶ Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Wcisnąć przycisk W1./Wyl.
- ▶ **PLUKANIE, CAPPUCCINO**
- ▶ **PLUKANIE** – system rozpoczyna proces płukania. Proces kończy się automatycznie. Ekspres do kawy ENA zostaje wyłączony.

i Po wyłączeniu ekspresu ENA przyciskiem W1./Wyl. urządzenie nie zużywa energii, jak w trybie czuwania.

WPROWADZANIE USTAWIENÍ DOMYŚLNYCH W TRYBIE - PROGRAMOWANIA

Produkty

Dostępne są następujące ustawienia domyślne dla **espresso** i kawy

- Ilość wody: **25 ML – 240 ML**
- Moc kawy: **NORMALNA, MOCNA**
- Temperatura: **NORMALNA, WYSOKA**

Dostępne są następujące ustawienia domyślne dla latte machiato i cappuccino:

- Ilość pianki mlecznej: **3 SEK – 120 SEK**
- Czas przerwy: **0 SEK – 60 SEK**
- Moc kawy: **NORMALNA, MOCNA**
- Ilość wody: **25 ML – 240 ML**
- Temperatura: **NORMALNA, WYSOKA**

Dostępne są następujące ustawienia domyślne dla gorącej wody:

- Ilość wody: **25 ML – 450 ML**

Ustawienia domyślne w trybie programowania zawsze wprowadza się w taki sam sposób.

Przykład: sposób zmiany ustawień domyślnych dotyczących mocy kawy (**MOC KAWY**) dla

espresso z **NORMALNA** na **MOCNA**.
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

- ▶ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

- ▶ Przekręcić pokrętkę przełącznika do momentu wyświetlenia komunikatu **PRODUKT**.

- ▶ Wcisnąć pokrętkę przełącznika, aby wywołać program.

WYBIERZ PRODUKT

i Następnie należy wybrać przycisk produktu, dla którego mają być wprowadzone ustawienia. Na tym etapie nie jest przygotowywany żaden produkt.

- ▶ Wcisnąć przycisk espresso.

ESPRESSO

WODA

- ▶ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu

MOC KAWY.

- ▶ Wcisnąć przełącznika obrotowy, aby wywołać program.

MOCNA

- ▶ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu

wyświetlenia komunikatu

NORMALNA.

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

- ▶ **OK** – moc kawy została zmieniona.

MOC KAWY

- ▶ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.
- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z programu.

PRODUKT

- ▶ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

GOTOWY

Ustawianie twardości wody

i Jeśli stosowany jest filtr CLARIS Blue i jeśli został on aktywowany w trybie programowania, ustawienie twardości wody nie będzie możliwe.

Im twardsza woda, tym częściej ekspres do kawy ENA musi być odkamieniany. Z tego względu ważne jest dostosowanie urządzenia do twardości wody.

Twardość wody można ustawić w przedziale od 1° do 30°dH.

Przykład: sposób zmiany twardości wody z 16°dH na 25°dH.
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

➤ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **TWARDOSC**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.

➤ 16°dH

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu 25°dH.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

➤ OK – twardość wody została zmieniona.

➤ **TWARDOSC**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

➤ **GOTOWY**

Tryb oszczędzania energii

Tryb oszczędzania energii (Energy Saving Mode, E.S.M.®) pozwala na ograniczenie niepotrzebnego zużycia energii przez ekspres oraz na czynne oszczędzanie energii.

➤ **ENERGIA**

➤ Po przygotowaniu ostatniej porcji ekspres ENA przestaje się nagrzewać. Po upływie mniej więcej 5 minut na ekranie pojawia się

komunikat **ENERGIA WL**.

➤ Zanim będzie można przygotować kawę, kawę z mlekiem lub gorącą wodę ekspres będzie musiał się nagrzewać.

➤ **ENERGIA –**

➤ Ekspres ENA jest cały czas gotowy do użycia.

➤ Wszystkie kawy oraz gorącą wodę można przygotować bez konieczności czekania.

Przykład: sposób zmiany trybu oszczędzania energii z **ENERGIA ✓** na **ENERGIA –**.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

➤ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **ENERGIA ✓**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.

➤ **EKONOM. ✓**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **EKONOM. –**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

➤ OK – tryb oszczędzania energii został zmieniony.

➤ **ENERGIA –**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

➤ **GOTOWY**

Automatyczne wyłączenie ekspresu

Dzięki funkcji automatycznego wyłączenia ekspresu ENA możliwe jest ograniczenie zużycia energii. Po uruchomieniu tej funkcji ekspres ENA wyłącza się automatycznie po upływie

zaprogramowanego czasu i po wykonaniu ostatniej czynności.

Czas automatycznego wyłączenia można ustawić w przedziale pomiędzy 15 minut a 9 godzin.

Przykład: sposób zmiany czasu automatycznego wyłączenia ekspresu z 2 H na 1 H:
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

➤ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYŁACZ PO**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.

➤ 2 H

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu 1 H.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

➤ OK – czas wyłączenia ekspresu został zmieniony.

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

➤ **GOTOWY**

Plukania

W programie **PLUKANIA** można wprowadzić następujące ustawienia:

➤ **START PLUK. RECZNIE**

Proces plukania po uruchomieniu ekspresu musi zostać zainicjowany ręcznie.

➤ **START PLUK. AUTOMAT.**

Proces plukania po uruchomieniu ekspresu jest inicjowany automatycznie.

➤ **C-PLUKANIE 10'**

Dziesięć minut po zakończeniu przygotowywania kawy z mlekiem wyświetlone zostanie przypomnienie o konieczności wykonania plukania przystawki cappuccino.

➤ **C-PLUKANIE TERAZ**

Przypomnienie o konieczności wykonania plukania przystawki cappuccino zostanie wyświetlone bezpośrednio po zakończeniu przygotowywania kawy z mlekiem.

Przykład: sposób zmiany ustawień plukania przystawki cappuccino, tak aby uruchamiane było **bezpośrednio** po zakończeniu przygotowywania kawy z mlekiem:
Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

➤ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu

➤ wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **PLUKANIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.

➤ **START PLUK.**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **C-PLUKANIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.

➤ **PO 10'**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **TERAZ**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

➤ **OK**

➤ **C-PLUKANIE**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z programu.

➤ **PLUKANIE**

➤ Przekręcić przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

➤ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

➤ **GOTOWY**

Jednostka objętości wody

Możliwa jest zmiana jednostki objętości wody z „ml” na „oz”.

Przykład: sposób zmiany jednostki objętości wody z ML na OZ.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

▶ Wcisnąć i przytrzymać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **EKRAN**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wywołać program.

ML

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **OZ**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

OK – jednostka objętości wody została zmieniona.

EKRAN

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania.

GOTOWY

Język

W tym programie możliwe jest ustawienie języka ekspresu ENA.

Przykład: sposób zmiany języka z angielskiego (**ENGLISH**) na niemiecki (**DEUTSCH**).

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY.

▶ Wcisnąć i przytrzymać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **JEZYK**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wywołać program **ENGLISH**.

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **DEUTSCH**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

▶ **OK** – język został zmieniony **SPRACHE**

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYJSCIE**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wyjść z trybu programowania **BEREIT**

KONSERWACJA

Ekspres do kawy ENA ma wbudowane następujące programy konserwacji:

■ Czyszczenie przysławki cappuccino (**C-MYCIE**)

■ Płukanie ekspresu (**WYPLUCZ**)

■ Płukanie przysławki cappuccino (**C-PLUK.**)

■ Czyszczenie ekspresu (**UMYJ**)

■ Zmiana filtra (**FILTR**)

■ Odkamienianie ekspresu (**ODKAMIEN.**)

i Program konserwacji można uruchomić w dowolnym momencie w trybie programowania (program **WYPLUCZ**). Jeśli nie zostanie uruchomiony żaden program, po upływie mniej więcej 5 sekund nastąpi wyjście z trybu programowania.

Płukanie ekspresu

Ręczne uruchomienie procesu płukania jest możliwe w dowolnej chwili.

▶ Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat GOTOWY. Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.

▶ Wcisnąć i przytrzymać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wywołać program.

C-MYCIE

▶ Przekręcać przelącznik obrotowy do

momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby uruchomić proces płukania.

PLUKANIE – system rozpoczyna proces płukania.

Proces kończy się automatycznie.

GOTOWY

Płukanie systemu przygotowywania mleka

Za każdym razem po przygotowaniu napoju z mlekiem ekspres ENA wyświetla komunikat o konieczności uruchomienia procesu płukania przysławki cappuccino.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **C-PLUK.**

▶ Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.

▶ Wcisnąć przycisk konserwacji, aby rozpocząć proces płukania przysławki cappuccino.

▶ **CAPPUCINO PLUKANIE** – system przygotowywania mleka jest płukany.

▶ Proces płukania kończy się automatycznie. Na ekranie pojawia się komunikat GOTOWY.

Czyszczenie systemu przygotowywania mleka

Podwójny dozownik musi być czyszczony codziennie, jeśli przygotowywano mleko, w celu zapewnienia jego poprawnego działania, a także dla zagwarantowania czystości. Ekspres ENA nie będzie informował o konieczności czyszczenia podwójnego dozownika.

UWAGA

W przypadku użycia niewłaściwego środka czyszczącego ekspres może ulec uszkodzeniu i/lub w mleku mogą pojawić się pozostałości detergentu.

Należy używać wyłącznie oryginalnych

produktów czyszczących firmy JURA.

i Środek czyszczący Cappuccino Cleaner firmy JURA jest dostępny u autoryzowanych przedstawicieli.

▶ Wcisnąć i przytrzymać przelącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby wywołać program.

C-MYCIE

▶ Wcisnąć przelącznik obrotowy, aby rozpocząć proces czyszczenia przysławki cappuccino.

ROZTWOR DO CAPPU.

▶ Wyjąć rurkę do mleka z naczynia z mlekiem.

▶ Do naczynia wlać 250 ml świeżej wody i dodać jedną nakrętkę (maks. 15 ml) środka Cappuccino Cleaner.

▶ Umieścić koniec rurki w naczyniu.

▶ Umieścić drugie naczynie pod podwójnym dozownikiem.

▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.

▶ **MYCIE** – system przygotowywania mleka i rurka są czyszczone.

▶ Operacja zostaje przzerwana **WODA DO CAPPUCINO**.

▶ Dokładnie wypłukać naczynie, po czym napełnić je 250 ml czystej wody i umieścić w nim koniec rurki.

▶ Opróżnić naczynie stojące pod podwójnym dozownikiem i umieścić je tam ponownie.

▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.

▶ **MYCIE** – system przygotowywania mleka i rurka są płukane czystą wodą.

▶ Proces kończy się automatycznie.

GOTOWY

Demontaż i płukanie podwójnego dozownika

Podwójny dozownik musi być demontowany i płukany codziennie, jeśli przygotowywano mleko, w celu zapewnienia jego poprawnego działania, a także dla zagwarantowania czystości. Ekspres ENA nie będzie informował o konieczności czyszczenia podwójnego dozownika.

- ▶ Odłączyć rurkę do mleka i wypłukać ją dokładnie pod bieżącą wodą.
- ▶ Wcisnąć przyciski zwalnające i pociągnąć podwójny dozownik w dół, aby go wyjąć.

- ▶ Pociągnąć system przygotowywania mleka w dół i wyjąć go.

- ▶ Rozmontować wszystkie części systemu przygotowywania mleka.

- ▶ Dokładnie umyć wszystkie części pod bieżącą wodą. Jeżeli na częściach znajdują się wysuszone osady z mleka, należy te części najpierw namoczyć w środku Cappuccino Cleaner firmy JURA, a następnie dokładnie wyczyścić.

- ▶ Założyć rurkę zasysającą powietrze.

- ▶ Ponownie zmontować system przygotowywania mleka, pamiętając o numerach na częściach.

- ▶ Włożyć poskładane części do podwójnego dozownika i docisnąć je.
- ▶ Zamontować podwójny dozownik w ekspresie. Jeśli słychać kliknięcie, to znaczy, że jest on dobrze umocowany.

Wkładanie i aktywowanie filtra

Jeżeli używają Państwo filtrów CLARIS Blue, ekspres do kawy ENA nie będzie już wymagał odkamieniania. Jeśli filtr nie został aktywowany przy pierwszym uruchomieniu ekspresu, można to zrobić teraz w sposób przedstawiony poniżej.

- i Filtr należy wkładać bez żadnych zakłóceń lub przerw. Zapewni to stałe optymalne działanie ekspresu.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

- ▶ Wcisnąć i przytrzymać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **WYPLUCZ**.
- ▶ Przekręcać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **FILTR**.
- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby wywołać program.
- ▶ **NIE** –
- ▶ Przekręcać przełącznik obrotowy do momentu wyświetlenia komunikatu **TAK**.

- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy, aby potwierdzić ustawienie.

- ▶ **OK**
- ▶ **ZALOZ FILTR**
- ▶ Wyjąć zbiornik wody i opróżnić go.
- ▶ Otworzyć pojemnik na filtr.
- ▶ Delikatnie naciskając, umieścić filtr w zbiorniku wody.

- ▶ Zamknąć pojemnik na filtr. Jeśli słychać kliknięcie, to znaczy, że jest on dobrze umocowany.

- i Po dwóch miesiącach filtr przestaje działać. Na specjalnej tabliczce znajdującej się na pojemniku na filtr w zbiorniku wody należy wpisać odpowiednią datę.

- ▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie.
- ▶ Pod dozownikiem gorącej wody postawić naczynie o odpowiedniej pojemności (co najmniej 500 ml).
- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **PLUKANIE FILTRA** – z dozownika gorącej wody wypływa woda.

- i W dowolnej chwili można przerwać proces płukania filtra, naciskając dowolny przycisk. Wcisnąć przycisk konserwacji, aby kontynuować proces płukania filtra.

- i Woda może być niezmiennie zabarwiona. Nie jest to szkodliwe dla zdrowia ani nie wpływa na smak.

Proces płukania filtra kończy się automatycznie. **GRZANIE GOTOWY**
Filtr został uaktywniony.

Wymiana filtra

- i Po przefiltrowaniu 50 litrów wody filtr przestaje działać. Ekspres ENA automatycznie powiadamia o konieczności wymiany filtra.

- i Po dwóch miesiącach filtr przestaje działać. Na specjalnej tabliczce znajdującej się na pojemniku na filtr w zbiorniku wody należy wpisać odpowiednią datę.

- i Jeżeli filtr CLARIS Blue nie zostanie aktywowany, ekspres nie będzie sygnalizował konieczności wymiany filtra.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **FILTRIGOTOWY**.

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **ZALOZ FILTR**
- ▶ Wyjąć zbiornik wody i opróżnić go.
- ▶ Otworzyć pojemnik na filtr i wyjąć zużyty filtr.
- ▶ Delikatnie naciskając, umieścić nowy filtr w zbiorniku wody.

- ▶ Zamknąć pojemnik na filtr. Jeśli słychać kliknięcie, to znaczy, że jest on dobrze umocowany.
- ▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie.
- ▶ Pod dozownikiem gorącej wody postawić naczynie o odpowiedniej pojemności (co najmniej 500 ml).
- ▶ Wcisnąć przełącznik obrotowy.
- ▶ **PLUKANIE FILTRA** – z dozownika gorącej wody wypływa woda.

- i W dowolnej chwili można przerwać proces płukania filtra, naciskając dowolny przycisk. Wcisnąć przycisk konserwacji, aby kontynuować proces płukania filtra.

- ! Woda może być nieznacznie zabarwiona. Nie jest to szkodliwe dla zdrowia ani nie wpływa na smak.

Proces płukania filtra kończy się automatycznie.

GRZANIE GOTOWY

Czyszczenie ekspresu

Po przygotowaniu 180 napojów lub wykonaniu 80 operacji płukania ekspresu po jego włączeniu, urządzenie powiadomi o konieczności czyszczenia.

UWAGA

W przypadku użycia niewłaściwego środka czyszczącego ekspres może ulec uszkodzeniu i/lub w wodzie mogą pojawić się pozostałości detergentu.

- ▶ Należy używać wyłącznie oryginalnych produktów czyszczących firmy JURA.

- i Program czyszczenia trwa mniej więcej 15 minut.

- i Nie należy przerywać programu czyszczenia, gdyż może to mieć negatywny wpływ na jakość czyszczenia.

- i Pastylki czyszczące firmy Jura dostępne są u naszych autoryzowanych przedstawicieli.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **UMYJ / GOTOWY**.

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **OPROZNIJ OCIEKACZ**
- ▶ Opróżnij taczkę ociekową i zbiornik fusów, a następnie wózek je z powrotem do ekspresu.
- ▶ **NACISNIJ PŁUKANIE**
- ▶ Umieścić naczynie pod podwójnym dozownikiem.
- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **MYCIE** – z podwójnego dozownika wypływa woda.
- ▶ Proces zostaje przerwany – pojawia się komunikat **WRZUC TABLETKI**.
- ▶ Podnieść pokrywę pojemnika kawy mielonej i wrzucić tabletkę czyszczącą JURA.

- ▶ Opuścić pokrywę pojemnika na kawę mieloną.
- ▶ **NACISNIJ PŁUKANIE**
- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **MYCIE** – z podwójnego dozownika kilka razy wypływa woda.
- ▶ **OPROZNIJ OCIEKACZ**
- ▶ Opróżnij taczkę ociekową i zbiornik fusów, a następnie wózek je z powrotem do ekspresu.

GRZANIE

GOTOWY

Odkamienianie ekspresu

W miarę upływu czasu w ekspresie do kawy ENA osadza się kamień. Ekspres automatycznie powiadamia o konieczności odkamienienia. Szybkość, z jaką postępuje proces osadzania kamienia, zależy od twardości używanej wody.

UWAGA

Środek odkamieniający może powodować podrażnienia skóry i oczu.

- ▶ Unikać kontaktu ze skórą i oczami.
- ▶ Splukiwać odkamieniacz czystą wodą. W razie dostania się środka odkamieniającego do oczu należy skonsultować się z lekarzem.

UWAGA

W przypadku użycia niewłaściwego środka odkamieniającego ekspres może ulec uszkodzeniu i/lub w wodzie mogą pojawić się pozostałości detergentu.

- ▶ Należy używać wyłącznie oryginalnych produktów czyszczących firmy JURA.

UWAGA

Przerwanie procesu odkamieniania może uszkodzić ekspres.

- ▶ Nie należy przerywać procesu odkamieniania aż do czasu jego zakończenia.

UWAGA

W przypadku kontaktu środka odkamieniającego z delikatnymi powierzchniami może dojść do ich uszkodzenia.

- ▶ Należy niezwłocznie usunąć wszelkie ewentualne rozpryski.

- i Program odkamieniania trwa mniej więcej 40 minut.

- i Pastylki odkamieniające firmy Jura dostępne są u naszych autoryzowanych przedstawicieli.

- i W przypadku używania filtra CLARIS Blue, który został aktywowany, wiadomość o konieczności uruchomienia procesu odkamieniania nie będzie wyświetlana.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **ODKAMIEN./GOTOWY**.

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **OPROZNIJ OCIEKACZ**

- ▶ Opróżnij taczkę ociekową i zbiornik fusów, a następnie wózek je z powrotem do ekspresu.

ODKAMIEN. DO ZB. WODY

- ▶ Wyjąć zbiornik wody i opróżnić go.
- ▶ Całkowicie rozpuścić zawartość jednego listka (trzy pastylki odkamieniające firmy JURA) w naczyniu zawierającym 500 ml wody.
- ▶ Można to potrwać kilka minut.

- ▶ Wlać roztwór do pustego zbiornika wody. Włożyć pojemnik na miejsce.

NACISNIJ PŁUKANIE

- ▶ Umieścić naczynie pod dozownikiem gorącej wody.
- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **ODKAMIENIA** – z dozownika gorącej wody kilka razy wypływa woda.
- ▶ **OPROZNIJ OCIEKACZ**
- ▶ Opróżnij taczkę ociekową i zbiornik fusów, a następnie wózek je z powrotem do ekspresu.

UZUPEŁNIJ ZB. WODY

- ▶ Opróżnić naczynie i umieścić je pod dozownikiem gorącej wody.
- ▶ Wyjąć zbiornik wody, dokładnie go wypłukać i napełnić świeżą, zimną wodą, po czym włożyć zbiornik na miejsce.

NACISNIJ PŁUKANIE

- ▶ Wcisnąć przycisk konserwacji.
- ▶ **ODKAMIENIA** – z podwójnego dozownika i dozownika gorącej wody wypływa woda.
- ▶ Proces zostaje przerwany – pojawia się komunikat **OPROZNIJ OCIEKACZ**.
- ▶ Opróżnij taczkę ociekową i zbiornik fusów, a następnie wózek je z powrotem do ekspresu.

GOTOWY

- i Jeżeli proces odkamieniania zostanie nagle przerwany, należy dokładnie wypłukać zbiornik wody.

Odkamienianie zbiornika wody

W zbiorniku wody może osadzać się kamień. Aby zapewnić prawidłowe działanie ekspresu, należy co jakiś czas odkamieniać zbiornik wody.

- ▶ Wyjąć zbiornik wody.
- ▶ W przypadku używania filtra CLARIS Blue należy go wyjąć.
- ▶ Usunąć kamień przy użyciu dostępnego na rynku łagodnego środka odkamieniającego zgodnie z zaleceniami producenta.
- ▶ Dokładnie wypłukać zbiornik wody.
- ▶ W przypadku używania filtra CLARIS Blue należy go włożyć na miejsce.
- ▶ Napełnić zbiornik świeżą, zimną wodą i umieścić go z powrotem w ekspresie.

Czyszczenie pojemnika na ziarna

Ziarna kawy mogą być powleczone cienką warstwą oleju, który przylega do ścianek pojemnika. Te osady mogą negatywnie wpływać na jakość kawy. Z tego powodu należy co jakiś czas czyścić pojemnik na ziarna.

- ▶ Wylaczyć ekspres przyciskiem W1/WY1.
- ▶ Wyjąć wtyczkę z gniazda.
- ▶ Zdjąć pokrywę pojemnika na ziarna.
- ▶ Usunąć ziarna przy pomocy odkurzacza.
- ▶ Wyczyścić pojemnik za pomocą suchej, miękkiej ściereczki.
- ▶ Wsypać świeże ziarna kawy do pojemnika na ziarna, po czym zamknąć pokrywę pojemnika.

KOMUNIKATY NA WYŚWIETLACZU

Komunikat	Przyczyna/Rezultat	Działanie
UZUPELNIJ ZB, FUSY WODY	Zbiornik wody jest pusty lub nieprawidłowo zainstalowany. Nie można przygotować żadnego produktu.	▶ Napełnić zbiornik wody (zob. rozdział 1 „Przygotowanie urządzenia do pracy i pierwsze użycie – Napełnianie zbiornika wody”). ▶ Włożyć zbiornik wody.
OPROZNIJ ZB, FUSY	Zbiornik fusów jest pełny. Przygotowywanie kawy jest niemożliwe, można jednak przygotować gorącą wodę.	▶ Opróżnić zbiornik fusów i tackę ociekową (zob. rozdział 3 „Codzienne użytkowanie – Codzienna konserwacja”).
BRK OCIEKACZA	Tacka ociekowa nie została włożona lub jest włożona nieprawidłowo. Nie można przygotować żadnego produktu.	▶ Włożyć tackę ociekową.
UZUPELNIJ ZIARNO	Pojemnik na ziarna jest pusty. Przygotowywanie kawy jest niemożliwe, można jednak przygotować gorącą wodę.	▶ Napełnić pojemnik na ziarna (zob. rozdział 1 „Przygotowanie urządzenia do pracy i pierwsze użycie – Napełnianie pojemnika na ziarna”).
ZAMKNIJ POKRYWE	Pokrywa zabezpieczająca przed zwietrzeniem kawy na pojemniku na ziarna nie jest założona lub jest założona nieprawidłowo.	▶ Dopasować ułożenie pokrywy zabezpieczającej.
NACISNIJ PŁUKANIE	Ekspres ENA sygnalizuje konieczność uruchomienia procesu płukania lub kontynuowania programu konserwacji, który został wcześniej uruchomiony.	▶ Wcisnąć przycisk konserwacji, aby rozpocząć proces płukania lub aby kontynuować program konserwacji.
C-PŁUKANIE	Ekspres ENA sygnalizuje konieczność uruchomienia procesu płukania cappuccino.	▶ Wcisnąć przycisk konserwacji, aby rozpocząć proces płukania przystawki cappuccino.
GOTOWY/WYCIE	Ekspres ENA sygnalizuje konieczność uruchomienia procesu czyszczenia.	▶ Uruchomić proces czyszczenia (zob. rozdział 5 „Konserwacja – Czyszczenie ekspresu”).
GOTOWY/ ODKAMIEŃ.	Ekspres ENA sygnalizuje konieczność uruchomienia procesu odkamieniania.	▶ Uruchomić proces odkamieniania (zob. rozdział 5 „Konserwacja – Odkamienianie ekspresu”).
GOTOWY/FILTR ^x	Po przefiltrowaniu 50 litrów wody filtr CLARIS Blue przestaje działać.	▶ Wymienić filtr CLARIS Blue (zob. rozdział 5 „Konserwacja – Wymiana filtra”).
ZR MAŁO KAWY MIEL.	W ekspresie znajduje się za mało kawy mielonej. Ekspres ENA przerywa pracę.	▶ Następnym razem podczas przygotowywania napoju należy wsypać więcej kawy mielonej (zob. rozdział 2 „Przygotowywanie kawy – Kawa mielona”).
ZR GORĄCY	Urządzenie jest zbyt gorące, aby uruchomić program konserwacji.	▶ Odczekać kilka minut, aż urządzenie ostygnie, lub przygotować kawę albo gorącą wodę.

USUWANIE PROSTYCH PROBLEMÓW

Problem	Przyczyna/Rezultat	Działanie
Podczas spieniania mleka wywarzana jest niewystarczająca ilość pianki lub mleko rozpryskuje się z podwójnego dozownika.	Podwójny dozownik jest zanieczyszczony.	▶ Wyczyścić podwójny dozownik (zob. rozdział 5 „Konservacja - Czyszczenie systemu przygotowywania mleka”). ▶ Rozmontować i przepłukać podwójny dozownik (zob. rozdział 5 „Konservacja - Demontaż i płukanie podwójnego dozownika”).
Podczas przygotowywania kawa kapie z dozownika, a nie wypływa strumieniem.	Kawa lub kawa mielona została zmieszana zbyt drobno i zatyka system.	▶ Ustawić młynek na grubszy stopień mielenia kawy lub użyć kawy mielonej o większej granulacji (zob. rozdział 1 „Przygotowanie urządzenia do pracy i pierwsze użycie – Regulacja grubości mielenia kawy”).
Nie można ustawić twardości wody.	Filtr CLARIS Blue został aktywowany.	▶ Dezaktywować filtr CLARIS Blue w trybie programowania.
Chociaż pojemnik na wodę jest pełny, wyświetlany jest komunikat WATER FULL .	Płyn w pojemniku na wodę jest zablokowany.	▶ Usunąć kamień z pojemnika na wodę (zob. rozdział 5 „Konservacja – Usunięcie kamienia z pojemnika na wodę”).
Młynek wydaje bardzo głośny dźwięk.	W młynku znajdują się substancje obce.	▶ Skontaktować się z lokalnym Działem Obsługi Klienta (zob. rozdział 11 „Dane kontaktowe firmy JURA / Informacje prawne”).
Wyświetlany jest komunikat ERROR 2 .	Jeżeli urządzenie było przez dłuższy czas wystawione na działanie niskiej temperatury, ze względów bezpieczeństwa funkcja nagrzewania została dezaktywowana.	▶ Ogrzać ekspres w temperaturze pokojowej.
Na wyświetlaczu pojawiają się inne komunikaty ERROR .		▶ Wyłączyć ekspres przyciskiem WI./Wyl. Skontaktować się z lokalnym Działem Obsługi Klienta (zob. rozdział 11 „Dane kontaktowe firmy JURA / Informacje prawne”).

i Jeżeli rozwiązanie problemu nie było możliwe, należy skontaktować się z lokalnym Działem Obsługi Klienta (zob. rozdział 11 „Dane kontaktowe firmy JURA / Informacje prawne”).

TRANSPORT I UTYLIZACJA W SPOSÓB NIESZKODLIWY DLA ŚRODOWISKA

Transport / opróżnienie systemu

Należy zachować opakowanie ekspresu ENA. Służy ono do zabezpieczenia ekspresu podczas transportu.

Aby zabezpieczyć ekspres ENA przed uszkodzeniem w wyniku działania niskich temperatur w czasie transportu, system należy opróżnić.

Warunek wstępny: na ekranie widnieje komunikat **GOTOWY**.

▶ Umieścić naczynie pod dozownikiem gorącej wody.

▶ Wcisnąć przycisk gorącej wody.

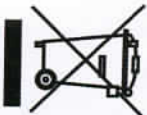
▶ **WODA** – z dozownika gorącej wody wypływa woda.

▶ Wyjąć zbiornik wody i opróżnić go. Gorąca woda będzie płynąć do opróżnienia systemu.

▶ Wyłączyć ekspres przyciskiem WI./Wyl.

Utylizacja

Stare ekspresy należy utylizować w sposób nieszkodliwy dla środowiska.

Stare ekspresy składają się z cennych materiałów, które można poddać recyklingowi. Dlatego stare urządzenia należy utylizować poprzez odpowiednie systemy zbiórki odpadów.

DANE TECHNICZNE

Napięcie zasilania	220–240 V, ~50 Hz
Moc znamionowa	1450 W
Oznakowanie zgodności	CE
Pobór mocy w trybie EKONOM.	ok. 10,6 W/h
Pobór mocy w trybie EKONOM.	ok. 4,3 W/h
Cisnienie pompy	statyczne, maksymalnie 15 barów
Pojemność zbiornika wody (bez filtra)	1,1 l
Pojemność pojemnika na ziarną	125 g
Pojemność zbiornika tusców	ok. 10 porcji
Długość kabla zasilania	ok. 1,1 m
Masa	ok. 9,4 kg
Wymiary (szer. x wys. x gł.)	23 x 32,3 x 44,5 cm

INDEKS

- A** Adresy 56
Automatyczne wyłączenie ekspresu 42
- B** Bezpieczeństwo 34
Błędy 52
- C** Cappuccino 38
Codzienna konserwacja 40
Czyszczenie 48
Czyszczenie pojemnika na ziarno 50
Czyszczenie przystawki do cappuccino 45
Czyszczenie systemu przygotowywania mleka 45
- D** Dane kontaktowe 56
Dane techniczne 53
Demontaż i czyszczenie
Dzwońnik 32
Dzwońnik gorącej wody 32
Dział Obsługi Klienta 56
- E** Ekran 33, 35
Espresso 38
- F** Filtar 46
Filtar CLARIS Blue 47
- G** Gorąca woda 40
Grubość mielienia 33
- I** Informacje dotyczące bezpieczeństwa 34
Internet 35
- J** Jednostka objętości wody 43
Język 44
JURA 35, 56
- K** Kabel zasilający 32
Kawa 38
Kawa mielona 39
- Kawa rozpuszczalna 39**
Komunikaty na ekranie 51
Komunikaty, ekran 51
Konserwacja 44
- L** Latte macchiato 38
- N** Napełnianie pojemnika na ziarno 35
Napełnianie zbiornika wody 38
- O** Objawienie symboli 31
Odkamienianie 48, 49
Określanie twardości wody 37
Opróżnianie systemu 53
- P** Pierwsze użycie 35
Pierwsze użycie bez aktywowania filtra 37
Pierwsze użycie z aktywowaniem filtra 36
Płukanie 43, 44
Płukanie przystawki do cappuccino 45
Płukanie systemu przygotowywania mleka 45
Podwójny dzwońnik 45
Podwójny dzwońnik o regulowanej wysokości 32
Pojemnik na kawę mieloną 33
Pojemnik na ziarno 32
Pojemnik na ziarno z pokrywą zabezpieczającą przed zwiertzeniem kawy 32
Pokrywa zabezpieczająca przed zwiertzeniem kawy 32
Pokręto regulacji grubości mielienia 33
Problemy 52
Produkty 41
Przełącznik obrotowy 33
Przyisk cappuccino 33
Przyisk espresso 33
Przyisk gorącej wody 33
Przyisk kawy 33
Przyisk konserwacji 33
Przyisk latte macchiato 33
Przyisk WI./MYJ. 33
Przygotowywanie kawy 38
Przygotowywanie ekspresu do pracy 35
- R** Regulacja grubości mielienia kawy 37
- S** Strona internetowa 35
System przygotowywania mleka 45
Szyba zbiorcza 53

- T** Tacka na filizanki 32
Tacka ociekająca 32
Tel. 56
Telefon kontaktowy 56
Transport 53
Tryb oszczędzania energii 42
Tryb programowania 41
Twardość wody 37, 42
- U** Ustawianie twardości wody 42
Ustawienia 35
Usuwanie prostych problemów 52
Utylizacja 53
- W** Wkładanie i aktywowanie filtra 46
Właściwe użytkowanie 34
Włączanie ekspresu 40
Wprowadzanie ustawień domyślnych dotyczących ilości wody w zależności od wielkości filizanki 39
Wprowadzanie ustawień domyślnych w trybie programowania 41
Wskaźnik stanu 33
Wskaźnik statusu pokręta obrotowego 33
Wyłączanie ekspresu 41
Wymiana filtra 47
- Z** Zbiornik fusów 32
Zbiornik wody 32

11. DANE KONTAKTOWE FIRMY JURA/ INFORMACJE PRAWNE

JURA Elektroapparate AG
Kaffeeweltstrasse 10
CH-4626 Niederbuchsiten
Tel.: +41 62 38 98 233

@ Dodatkowe dane kontaktowe w zależności od kraju można znaleźć na stronie internetowej pod adresem www.jura.com

Dyrektywy

Ekspres spełnia wymogi następujących dyrektyw Unii Europejskiej:

- 2006/95/WE – dyrektywa niskonapięciowa
- 2004/108/WE – kompatybilność elektromagnetyczna
- 2005/32/WE – ekoprojekt

Zmiany techniczne

Zastrzegamy sobie prawo wprowadzania zmian technicznych. Rysunki zamieszczone w niniejszej instrukcji obsługi są poglądowe i nie przedstawiają rzeczywistych kolorów ekspresu. Państwa ekspres ENA może zawierać niewielkie zmiany.

Informacje zwrotne

Państwa opinia jest dla nas bardzo ważna! Aby się z nami skontaktować, należy skorzystać z łącza znajdującego się na stronie www.jura.com

Prawa autorskie

Instrukcja obsługi zawiera informacje chronione prawem autorskim. Bez wyraźnej pisemnej zgody firmy JURA Elektroapparate AG nie wolno kopiować ani tłumaczyć niniejszej instrukcji obsługi na żaden język obcy.

12. AUTORYZOWANE SERWISY JURA W POLSCE

W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę kontaktować się z filiami Strauss Coffee Service w poszczególnych miastach:

FILIA W ŁODZI
UL. ŁĄKOWA 11
90-562 ŁÓDŹ
TEL. (42) 632 24 45
e-mail: lodz@strauss-group.pl

FILIA WE WROCŁAWIU
UL. ROGOWSKA 127
54-440 WROCŁAW
TEL. (71) 352 07 16
e-mail: wroclaw@strauss-group.pl

FILIA W SZCZECINIE
UL. ŁUKASINSKIEGO 110
71-215 SZCZECIN
TEL. (91) 485 81 20
e-mail: szczecin@strauss-group.pl

FILIA W POZNANIU
UL. POZNANSKA 50, SWADZIM
62-080 TARNOWO PODGÓRNE
TEL. (61) 816 68 52, 816 68 21
e-mail: poznan@strauss-group.pl

oraz Autoryzowanymi Punktami Serwisowymi:

MEGAPUNKT W CHH. MAXIMUS
AL. KATOWICKA62/A1
05-830 NADARZYN
TEL. (22) 429 80 86
GSM 664 207 107
e-mail: maximus@ekspresy.waw.pl

COFFEE BAY
UL. KOSMONAUTÓW 206 A
554-042 WROCŁAW
TEL. (71) 350 04 57
GSM 601 942 073
e-mail: gastro-square@wp.pl

PROFI – COFFEE
AL. KOŚCIELNA 39
41-103 SIEMIANOWICE ŚLĄSKIE
GSM 510 286 545
GSM 516 076 205
e-mail: biuro@proffcofee.com.pl

FILIA W KRAKOWIE
UL. JOSEPHA CONRADA 63
31-357 KRAKÓW
TEL. (12) 637 72 62
e-mail: krakow@strauss-group.pl

FILIA W GDYNI
UL. PUŁKA 35
81-036 GDYNIA
TEL. (58) 781 74 65
e-mail: gdynia@strauss-group.pl

FILIA W KATOWICACH
UL. OWOCOWA 10B
40-158 KATOWICE
TEL. (32) 209 59 51
e-mail: katowice@strauss-group.pl

FILIA W WARSZAWIE
UL. ROBOTNICZA 21
02-237 WARSZAWA
TEL. (22) 868 38 75
e-mail: warszawa@strauss-group.pl

SERWIS AGD „ANKA”
UL. PADEREWSKIEGO 9
80-169 GDĄSK
TEL. (58) 306 17 34
GSM 601 611 173
e-mail: serwis@servisagd.gda.pl

MEGAKUCHNIA
AL. JERZOLIMSKIE 155
02-326 WARSZAWA
TEL. (22) 243 81 57
GSM 664 207 107
e-mail: biuro@megakuchnia.pl

MR-SERWIS
UL. FAŁATA 14/18
85-309 BYDGOSZCZ
TEL. (52) 348 62 13
GSM 784 017 477
e-mail: mrservis@poczta.fm

MEGAPUNKT & MEGAAGD
PLAC MIROWSKI 1 PAW.33
00-138 WARSZAWA
TEL. (22) 654 20 30
GSM 664 207 107
e-mail: maximus@ekspresy.waw.pl

CAFFE TEAM
UL. DYMINSKA 4
01-519 WARSZAWA
TEL. (22) 637 51 96
GSM 606 333 007, 792 778 219
e-mail: serwis@ekspresydwkawy.pl

CAVENA S.C.
BIURO HANDLOWE
UL. RYŻOWA 104
05-816 OPACZ KOŁONIA
Tel. (22) 620 20 03
GSM 501 637 333
e-mail: biuro@cavena.pl

BEL INVEST
ZIELŃSKA 3
62-006 KOBYLNICA/GRUSZCZYN
TEL. (61) 817 43 41
GSM 605 314 233
e-mail: kontakt@belinvest.pl

LUMAR
UL. TUWIMA 47
90-025 ŁÓDŹ
TEL. (42) 674 00 21
GSM 512 344 818
e-mail: lumar@servis@op.pl

COFFEE CONA
UL. BRZOSOWA 2
35-113 RZESZÓW
TEL. (17) 854 16 15
GSM 668 640 263
e-mail: rzyszow@wszystkodokawy.pl

ASTRADE
UL. RUGAŃSKA 17
71-653 SZCZECIN
TEL. (91) 422 92 92
GSM 600 162 062
e-mail: biuro@abckawy.pl

The first part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The second part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people.

The third part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people. The fourth part of the paper discusses the importance of the study of the history of the United States. It is argued that the study of the history of the United States is essential for a full understanding of the country and its people.